



Half miljoen Indiase kinderen werken in katoenzaadteelt

Nieuw rapport LIW leidt tot actie zaadbedrijven en Indiaas Gerechtshof

Bijna een half miljoen Indiase kinderen – waaronder 200.000 jonger dan 14 jaar – werken in de katoenzaadteelt. Dit is een van de schokkende resultaten van het nieuwe rapport *Cotton's Forgotten Children* van de Landelijke India Werkgroep. Auteur is Dr. Davuluri Venkateswarlu, dé Indiase expert op dit gebied. In vergelijking met 2010, is het aantal kinderen dat veelal onder barre omstandigheden in de katoenzaadvelden werkt, met bijna 100.000 gestegen, met name in de deelstaat Gujarat. Kinderen onder de 18 – vaak

Dalit of tribaal – vormen ongeveer 60% van de arbeiders op de velden van de boeren die hun zaden aan Indiase én multinationale bedrijven leveren. Ook de lonen van vrouwen bij boeren die aan *alle* betrokken bedrijven leveren zijn meestal fors onder het minimumloon.

Goed nieuws. Het goede nieuws is dat het aantal jonge kinderen op de zaadvelden flink is verminderd, met name door inspanningen van lokale organisaties en enkele multinationals. Maar door de uitbreiding van het areaal en gebrek aan actie

van Indiase zaadbedrijven is het totaal aantal kindarbeiders in de zaadteelt toch gestegen. Het nieuwe rapport heeft al meteen tot **nieuwe actie** geleid. Indiaas grootste zaadbedrijf – Nuziveedu – heeft actie tegen kindarbeid beloofd en het Gerechtshof van Rajasthan heeft de regering om een reactie gevraagd op het LIW-rapport. Vanuit Rajasthan worden namelijk veel tribale kinderen geronseld om in Gujarat op de katoenzaadvelden te werken.

Inmiddels zijn ook Kamervragen over het rapport gesteld en hebben diverse Indiase, Nederlandse en internationale media en websites over het rapport gepubliceerd.

In september publiceert de LIW ook een **nieuw rapport** over kindarbeid en lonen in de Indiase **groentezaadteelt**, waarbij Nederlandse bedrijven een hoofdrol spelen (houdt de website www.indianet.nl in de gaten!) We zijn met een aantal zaadbedrijven en de brancheorganisatie Plantum in gesprek over de bestrijding van kindarbeid en hogere lonen bij hun Indiase leveranciers.

STOP



KINDERARBEID
School, de beste werkplaats

Minister Ploumen belooft promotie handboek **Stop Kinderarbeid** – Ook interesse bij de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO)

In aanloop naar de Internationale Dag tegen Kinderarbeid in juni nam Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, Lilianne Ploumen, het handboek *Stepping Stones for Creating Child Labour Free Zones* van Stop Kinderarbeid in ontvangst. In een gesprek met Stop Kinderarbeid – waaraan ook de LIW deelnam – beloofde ze het handboek te verspreiden via



de ambassades en internationale contacten. Het handboek is in juli – mede door de LIW – ook aangeboden aan de directeur van het kindarbeidprogramma van de ILO. Zij zal het verspreiden. *Child Labour Free Zones* zijn gebieden waar de hele gemeenschap samenwerkt om kinderen uit het werk te halen en naar school te brengen. Bij het opzetten van deze zones werkt Stop Kinderarbeid samen met partnerorganisaties in met name India en een tiental Afrikaanse landen. Het handboek geeft talloze suggesties hoe je deze aanpak in de praktijk kunt brengen. Bezoek ook de nieuwe website van Stop Kinderarbeid: www.stopkinderarbeid.nl.

Open brief aan Premier Rutte: 'Pleit in India voor vrijheid van organisatie en meningsuiting'

In juni jl. brachten premier Rutte, minister Ploumen, staatssecretaris Dijkema en circa 100 bedrijven een gezamenlijk bezoek aan India. Nederlandse vertegenwoordigers van ontwikkelings-, milieu- en mensenrechtenorganisaties maakten echter geen deel uit van deze delegatie. De laatste tijd is dat wel gebruikelijk en diverse organisaties, waaronder de LIW, meldden zich aan. De Indiase ambassade liet weten hen geen visa te zullen verstrekken.

Het bezoek vond plaats terwijl het recht op organisatie en vrijheid van meningsuiting in India zelf steeds meer onder vuur liggen. Veel Nederlandse organisaties wordt samenwerking met Indiase organisaties onmogelijk gemaakt. Visa worden niet verstrekt, vergunningen voor financiële steun worden niet gegeven en zelfs bankrekeningen worden geblokkeerd.

Daarom schreven Amnesty, Greenpeace, de FNV, Mondiaal FNV, ICCO en de Landelijke India Werkgroep een open brief aan premier Rutte die in de *Volkskrant* werd gepubliceerd. Gezamenlijk riepen deze organisaties premier Rutte op "om niet alleen de economische samenwerking met Nederland te bevorderen, maar ook aandacht te vragen voor de onontbeerlijke rol van maatschappelijke organisaties in India".

Kamerlid Servaes (PvdA) stelde n.a.v. onze brief kritische vragen aan de regering. Er is in India inderdaad op hoog niveau over de kwestie gepraat.



En dit krijgt een vervolg volgens de regering: *'Er is afgesproken dat de komende maanden wordt besproken hoe internationale NGO's binnen de Indiase wetgeving en context kunnen bijdragen aan sociale en economische ontwikkeling.'* We zijn er niet echt gerust op, maar blijven deze kwestie volgen en aankaarten.



Moderne slavernij in Indiase steengroeven

Stop Kinderarbeid roept bedrijven en overheid op tot actie

In Indiase steengroeves is massaal sprake van moderne slavernij. Ook kinderarbeid komt regelmatig voor. De meeste Nederlandse importeurs van Indiaas graniet geven niet aan uit welke groeves hun graniet komt of zeggen dat niet te weten. Dat blijkt uit het rapport *Rock Bottom – Modern Slavery and Child Labour in South Indian Granite Quarries* van de LIW in samenwerking met Stop Kinderarbeid over de arbeidsomstandigheden bij de granietwinning in het zuiden van India. In de onderzochte granietgroeves heeft meer dan de helft van de geïnterviewde groevarbeiders grote schulden bij groeve-eigenaren of ronselaars. De rente over de lening is vaak zo hoog dat arbeiders deze niet kunnen afbetalen. Ruim driekwart van de groevarbeiders zijn Dalit ('kasteloos') of

van lage kaste waardoor zij extra kwetsbaar zijn. De Kamerleden Voordewind (CU) en Van Laar (PvdA) hebben aan Minister Ploumen en Minister Blok vragen gesteld over het LIW-rapport *Rock Bottom*. In hun antwoord zeggen de Ministers dat ze bereid zijn afspraken te maken met de bouwsector en de detail- en groothandel over het bestrijden van arbeids- en mensenrechtenschendingen in steengroeves. De eerste gesprekken hebben inmiddels plaatsgevonden. De Ministers: *'Het kabinet verwelkomt het onderzoek van de Landelijke India Werkgroep en beschouwt dit als een belangrijk signaal dat wordt meegenomen in de besprekingen met de genoemde bedrijfssectoren.'* Ook gaat de regering het beleid voor sociaal verantwoord inkopen aanscherpen. De overheid is namelijk zelf een grootverbruiker van graniet voor gebouwen, bestrating en monumenten.

'Kinderarbeidvrije zone' Budhpura in wording

Met financiering van Stop Kinderarbeid is het kinderarbeidvrije zone project in Budhpura, een zandsteengroeve gebied in de West-Indiase deelstaat Rajasthan, uitgebreid van 4 naar 9 dorpen. Veel kinderen in deze dorpen hakken 'kinderkopjes' die in Europa worden gebruikt voor bestrating, pleinen en opritten. Door het project worden de kinderen uit dit werk gehaald en naar school gebracht. De hele gemeenschap, inclusief leerkrachten, ouders, werkgevers en de lokale overheid, wordt betrokken bij de uitvoering van het project. In de eerste helft van 2015 zijn 121 werkende kinderen ingestroomd in het onderwijs. Naast het opvolgen van de schoolgang, wordt de lokale overheid gewezen op haar verantwoordelijkheid voor onderwijs en gezondheidszorg en worden de arbeidsomstandigheden in de zandsteengroeves – waar veel ouders werken – in kaart gebracht en vervolgens verbeterd. Het kinderarbeidvrije zone project wordt uitgevoerd door de lokale NGO Manjari en ondersteund door het Belgische natuursteenbedrijf 'Beltrami' en het Britse 'London Stone'. In samenwerking met hun leveranciers motiveren zij de lokale kasseienhandelaren om geen kinderen in dienst te nemen.

Afzwakking van India's kinderarbeidwet vooral ten koste van Dalits en Adivasi

Een wijziging van een nieuwe wet om kinderarbeid illegaal te maken zal miljoenen kinderen aan het werk zetten in plaats van naar school brengen. De Indiase regering bezuinigt al ernstig op onderwijs en op de aanpak van discriminatie en het welzijn van Dalits en Adivasi (tribalen). Daarnaast is er nu een amendement op de kinderar-



Onderzoek:

Bijna alle 'Sumangali-meisjes' hebben grote lichamelijke en psychische problemen

De Indiase organisatie Vaan Muhil deed onderzoek naar de gezondheid van tieners die in spinnerijen in Zuid-India werken. De resultaten zijn schokkend. "Gevallen waarbij de minderjarige meisjes in toiletten/badkamers of special donkere kamers worden opgesloten als er inspecties zijn komen

regelmatig voor... Bijna de helft van de meisjes zegt dat ze 4 tot 6 uur moesten overwerken... Bijna alle meisjes hebben tijdens het werken in de spinnerij een probleem met hun gezondheid gekregen, in 90% van de gevallen hebben ze artritus... Meer dan de helft van hen heeft last van chronische hoofdpijn en driekwart van slapeloosheid... Scheldpartijen en ongewenste intimiteiten door opzichters zijn heel gewoon... Bijna 90% van de meisjes zegt dat ze na de start van hun werk in de spinnerijen psychologische problemen hebben gekregen..."

beidwet om kinderen onder de 14 toe te staan te werken in 'familiebedrijven'. Dus op eigen land en bij 'thuiswerk' als tapijtweven en het rollen van sigaretten en wierookstaafjes. De nieuwe wet, die juist opgesteld is om alle vormen van kinderarbeid illegaal te maken, zal miljoenen kinderen toch aan het werk zetten, met name kinderen van Dalits, Adivasi (tribalen) en moslims. Honderden Indiase kinderrechtenverdedigers protesteerden tegen het amendement. De LIW en het *International Dalit Solidarity Network* schreven daarover samen een artikel op de website van de *The Guardian*.

LIW doet mee aan nieuw initiatief om dwangarbeid in Indiase kleding uit te bannen

De Landelijke India Werkgroep, SOMO en Solidaridad bespreken met onder meer Primark en C&A in de *Amsterdam Coalition* hoe gebonden arbeid en uitbuiting van meisjes in de Zuid-Indiase kledingindustrie kan worden uitgebannen. Na het rapport *Flawed Fabrics* van LIW en SOMO is de motivatie bij deze bedrijven toegenomen. Het is de bedoeling om meer bedrijven bij dit initiatief

te betrekken. Vanzelfsprekend wordt ook nauw samengewerkt met lokale Indiase organisaties die slachtoffers van gebonden arbeid (zie kader) ondersteunen en bij bedrijven en de Indiase overheid aandringen op actie. Enkele bedrijven hebben al verbeteringen doorgevoerd.

Als de *Amsterdam Coalition* met goede plannen komt zal minister Ploumen daar mogelijk steun aan geven. In antwoorden op Kamervragen van mei jl. liet zij namelijk weten dat ze moderne slavernij en kinderarbeid in de textielindustrie als een voorbeeld van een 'ergste mensenrechtenschending' ziet. De Minister zei tevens dat zij 'goede praktijkvoorbeelden' van bedrijven en maatschappelijke organisaties wil steunen.

Opmerkelijke successen *International Dalit Solidarity Network (IDSN)*

Het IDSN, waarin ook de LIW actief is, heeft in 2014 opmerkelijke resultaten geboekt bij de Verenigde Naties. Zo kwam kastendiscriminatie prominent aan de orde in een aantal rapporten en landenbeoordelingen van VN-mensenrechtenorganen. Meer VN-verdragsorganisaties dan ooit namen kastendiscriminatie op in de slotconclu-



sies van hun beoordelingen. Elf thematische en landenrapporten bespraken kastendiscriminatie. Een groot aantal rapporten van maatschappelijke organisaties en VN-instanties werden in 2014 gepubliceerd met overvloedig bewijs over hoe hard Dalits geraakt worden door geweld (vooral tegen Dalit-vrouwen), dwangarbeid en andere vormen van slavernij. Tevens sluit kastendiscriminatie vele miljoenen mensen uit van onderwijs, gezondheidszorg en recht.

De uitspraken van de VN zijn een belangrijke steun in de rug van Dalit-organisaties in India, Nepal, Pakistan en Bangladesh en sporen hun regeringen aan (meer) actie te ondernemen. Zo zijn in India, Bangladesh en Nepal nieuwe wetten en maatregelen ten gunste van Dalits ingevoerd.

Wordt donateur van de LIW!
Steun ons eenmalig of regelmatig via:
NL68 INGB 0002483548 o.v.v. 'gift'



De LIW is een stichting met als doel vanuit Nederland bij te dragen aan een menswaardig bestaan voor de (kans)armen in India. Zij doet dit door voorlichting en campagnes.

Landelijke India Werkgroep
Mariaplaats 4, 3511 LH Utrecht
tel. 030-232 13 40
e-mail: info@indianet.nl
website: www.indianet.nl
ING-bank: NL68INGB0002483548

redactie: Gerard Oonk
foto's: LIW, D. Boerema,
Alessandro Brasile e.a.
vormgeving: Marjan Gerritse
druk: Badoux, Nieuwegein
ISSN: 1389-8981